

ning af Erhvervsinitiativet her i Landet, noget, der netop er den allerstørste Brug for.

Der raabes hele Verden over paa at faa sat Produktionen i Gang igen. Deri ser man Frelsen. Alle Statsmænd, alle Statsøkonomer kalder paa det samme. Naar man saa spørger, hvorledes denne Produktion er stillet i Øjeblikket, er alle de Hovedmomenter, af hvilke Beregningerne afhænger: Spørgsmaalet om Markederne, om, hvor de findes, om hvad det koster at trænge ind i dem, Spørgsmaalet om Raastofferne, i hvilken Mængde og til hvilken Pris de kan faas, Spørgsmaalet om hvorledes Arbejdsforholdene vil lægge sig i Leje, de allervigtigste Faktorer for Produktionen, fuldstændig usikre. Og nu skulde man altsaa dertil føje et nyt Moment af Usikkerhed, som givet i Hænderne paa et eller andet maaske partifarvet Tilsyn yderligere vilde kunne øge det Moment, som efter alle kyndiges Mening er en endnu langt større Hindring for Produktionens Igangsættelse end noget andet, nemlig den almindelige Usikkerhed. Jeg skal senere komme til en Tale, holdt paa den nylig afholdte Finanskongres i Bryssel af den engelske delegerede R. S. Brand, hvori han Gang paa Gang fremhæver dette om Usikkerheden. Det er netop det værste af alt, og det ved i øvrigt enhver Forretningsmand, som har haft med saadanne Sager at gøre. Nu skulde man altsaa yderligere svække Initiativet, yderligere stille Produktionen Vanskeligheder i Vejen i dette Øjeblik, hvor alle netop kalder paa Produktion. Det vilde, tror jeg, være en daarlig Maade at tjene de Interesser paa, som er fælles for alle Klasser i dette Land.

Hvad det gælder om, er Udviklingen af Eksporten. I de 15 Aar, hvori jeg har haft med Forretningslivet at gøre som underordnet og som selvstændig, har jeg netop haft med Eksport at gøre, og jeg ved ganske nøje ud fra egen personlig Erfaring, hvilke Summer det koster at indarbejde en Eksport, Summer, der i gamle Dage drejede sig om hundrede Tusinder, men som nu til Dags vil dreje sig om Millioner. Og hvad betyder det for os, at denne Eksport bliver indarbejdet? Det betyder alt, for det er den, der til syvende og sidst skal redde os ud af Misèren. Min Stilling til de koncentrerede Bedrifter og det Tilsyn, der under normale Forhold kunde være Anledning til at sætte dem under, er kendt. Gennem 25 Aar i Skrift og Tale har jeg atter og atter fremsat min Mening herom, og mange Gange er disse Udtalelser blevet foreholdt mig

baade her i Tinget og udenfor det. Jeg staar ved alt dette. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem Hr. Rode for 25 Aar siden havde slaaet Følge med mig paa dette Omraade; men nu er Tiden løbet fra ham, nu er Øjeblikket ikke til at indføre yderligere Restriktioner, vi er nødte til at have adskillige, øge dem kunstigt skal vi dog tage os i Agt for.

Der var et andet Spørgsmaal, det ærede Medlem havde fremme. Det var Spørgsmaalet om Valutakommissionens Forslag. Valutakommissionen, sagde det ærede Medlem, vilde maaske fremkomme med Forslag til Indskrænkning af Forbruget gennem øgede Toldafgifter. Ja, jeg ser oprigtigt talt ingen anden Vej at gaa; men det er muligt, der er andre Veje, og forsaavidt der er andre Veje, skal jeg med Glæde acceptere dem. Naar jeg mener, man skal gaa Toldforhøjelsens Vej, er det ikke, fordi Toldforhøjelse er noget, der er mig særlig kært, jeg ønsker ikke at registreres ind i nogen enten Frihandelsbaas eller Beskyttelsesbaas. Hvis nogen vilde spørge mig, om jeg holdt mest af Beskyttelse eller af Frihandel, vilde jeg svare: De kan lige saa gerne spørge mig, om jeg holder mest af en Høvl eller en Sav; jeg holder mest af en Høvl, naar jeg skal bruge en Høvl, og mest af en Sav, naar jeg skal bruge en Sav — og akkurat det samme er Frihandel og Beskyttelse, det er to Instrumenter, to Ordninger, som anvendes, det ene eller det andet, efter som man har Brug derfor. Men at stille sig op paa Forhaand og sige: Vi vil nok have en Nedsættelse af Forbruget, men vi vil ikke have den paa den Maade, det er ganske doktrinært. Det er en doktrinær Stilling, det ærede Medlem Hr. Rode tager angaaende dette Spørgsmaal, fordi det er en Partistilling; som han mener, at han staar sig ved at tage.

Endelig vil jeg lige berøre det ærede Medlems Udtalelse om 8 Timers Arbejdsdagen. Jeg var ikke rigtigt klar over, hvad det egentlig var, det ærede Medlem var saa vred over i Anledning af den. Hvad mig angaar, er jeg en Tilgænger af den; men jeg ønsker ingen Lovgivning om det Spørgsmaal, ligesom jeg overhovedet mener, at de ærede Hørere for Socialdemokratiet i alt for høj Grad søger at lette sig Arbejdet ved at bringe Fagforeningspolitik op her, hvor den ikke hører hjemme. Kampen om Arbejdskontrakter, Arbejdstid, Arbejds løn er en Kamp, der maa føres mellem Fagforeningerne og Arbejdsgiverforeningerne, den har vi intet som helst at